

DOMOVINA

Izhaja 5. 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gid., za pol leta 1 gid., za četrt leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Nemški glas proti dr. Foreggerju.

Dunajski list „Vaterland“, glasilo konzervativcev, se je v dveh člankih oglasil proti znani knjižuri dr. Foreggerja, o „Celjskem vprašanju“ in ji prav dobro pretipal slaba rebra. Pred vsem povdarja, da je v tej vbogi knjižuri toliko protislovja, da je prav smešno, če jo hvalijo lažiliberalni nemški listi, kot delo velike pridnosti in korenitosti.

Novega seveda ne pove nič, samo staro šaro, ki jo je nabral po najbolj razupitih vsenemških trobilih, prodaja kot svoje „korenito“ delo.

Vsak pametnik in ves svet, vé: da se otroci morejo samo v materinščini vspešno podučevati in nemški veljaki niso med zadnjimi, ki to uče. Dr. Foregger, ki je seveda več, kakor vsi učenjaki in veljaki, pa tega ne da veljati, ker je to načelo tudi Slovencev v korist.

Slovenci se po tej zloglasnej knjižuri manjšajo od dne do dne, malo da n. reče, da ginejo, kakor kafa. Koj v drugem stavku pa se boji teh ginečih Slovencev, boji se, da bi preplavili nemštvo in zatrli vsaki sled.

Za Slovence bi bila po njegovi besedi največja sreča, če bi se ponemčili. Zato so slovenski voditelji samo slepci in zaslepljenci, ki ne privoščijo te „sreče“ ubogim Slovincem. Med Nemci bi potem ne bilo nesrečnih ljudi, vsaj je že velika sreča, biti Nемец, kaj pa še hočete več. Slovenski voditelji so seveda za to tudi veliki krivičniki, ker branijo svoj narod ponem-

čenja. Oni delajo iz samega koristolovja in iz same samopašnosti. Čudno je potem le, zakaj se potegujejo slovenski poslanci za slovenske gimnazije in sploh za šole, in sam dr. Foregger ve za plačilo in korist, ki jo imajo od tega.

Pri dr. Foreggerju, je samo lepo in častno, če se kdo za nemške šole in nemški narod poteguje.

Po njegovej „korenitosti“, (naš kmet bi rekel, „nori pameti“), pa je krivičnost in sramota, če dela Slovenec za blagor naroda slovenskega.

V celjski gimnaziji je skoro 3/4 slovenskih učencev, za to pa naj bodo Slovenci veseli, če so jim sploh šolska vrata odprta. Res lepa logika! Grozno je tudi, kako ti „kruti“ Slovenci trpinčijo „uboge“ Nemce v Celji. Čujte kako jih trpinčijo! Celjski Nemci morajo pretrpeti grozne reči: Te so: Da smejo imeti Slovenci v Celji: posojilnico in hranilnico, potem svojo tiskarno, slovenske notarje, odvetnike in duhovnike. Če to ni strašno, potem res svet nima nič strašnega. In poleg tega še ti notarji, odv.niki, duhovniki niti Celjani niso. Kaj to dé, da največi nemški kričači in veljaki niso Celjani, kaj do dé, da niso imeli že od pamtiveka župana Celjana, kaj to dé, da so velika večina mestnih obrtnikov sami Neceljani.

Smešno je čitati stavek, veleučenjaka Foreggerja: Kako malenkosten je pa v premišljevanju stvarnega položaja boj za samo eno šolo, kakor bi bil od nje odvisen blagor celega naroda.

Tukaj naš nasprotnik nevede, sam sebe prav ostro tepe. Če je taka malenkost par slovenskih razredov, ki našim Nemcem ničesar ne

odvzamejo, Slovincem pa samo dado kapljo iz morja pravic, ki jim gredó, kaj vam je potem treba klicati za tako malenkost, ministra Plenarja, vse nemške poslance, kaj je treba potem takega hrušča in trušča, ki neprenehoma pretresa vse nemške časnike in vsa nemška društva. Poslanec Foregger, ki je, tega se smemo nadejati, pil iz vseh mogočnih studencev nemške največe kulture, se pač ni učil prenašati, če se bližniku godi malo pravice.

„Vaterland“ pravi: Vsak pošten in velikodušen Nемец ne ume samo, ampak ve tudi čislati, če Slovenci napenjajo vse svoje sile za povzdigo in oliko svojega naroda. Za Slovence je slovenska šola vprašanje obstanka. In sam dr. Foregger, ki tako zaničljivo govori o vsem, kar je slovensko, prizna z laskavimi besedami, da Slovenci delajo in se žrtvujejo za razvoj, blagor in oliko svojega naroda s toliko marljivostjo in pridnostjo, kakor je je pri Nemcih zastoj iskati.

Tudi fraza o koaliciji nima nobenega pomena. Če minister Gauš je Slovincem zagotovil slovenske paralelke, za to se tudi Foregger zastoj zaletuje v koalicijsko zvezo — „Vaterland“ tudi sprevidi, da pri celjskih Nemcih ni vse zlato, kar blišči, in ni vse nemštvo, kar kriči, ampak, da je vse večinoma le po sili, pobeljeno grobovje. Celjanom je lahko nemštvo tirati. Pri ljudskem štetju se seveda vsak posel vpiše kot nemšk, ravno tako vsi obrtni in trgovski pomočniki in učenci, drugače se odpuste itd. Za to pa lahko umeti, če se zloglasni dr. Foregger tako boji Slovencev, dasiravno ginejo kot kafa,

LISTEK.

Ljubezen do domovine.

Spisal Franc Aleks. Meško.

V dnevih nesreče in bēde, v dnevih, ki mi tare dušo obup, si mi jedina podpora, jedina tolažba ti, ljubezen do svete naše domovine, ljubezen do rodne grude, ljubezen do onih krajev, kjer sem brezskrben deček igral prve igre s sodrugi svojimi, ljubezen do milega jezika slovenskega, v katerem mi je govorila v dneh mladosti, sreče in brezskrbnosti majka moja. . .

Kam bi že zabredel, ko bi ne bilo tebe, sveta ljubezen domovinska?! Kako bi prenašal življenja pezo, ko me ne bi krepila misel, da človek, da mož ne živi le sebi, radi samega sebe, ampak da živi domovini svoji, narodu svojemu.

Kakor vodi mornarja v temni noči jasna zvezdica na svodu nebesnem, tako vodiš ti, ljubāv domovine, mene mej zevajočimi prepadi, mej štrlečimi skalami tega življenja.

Ti si oni dragoceni kamen, oni svitli kristal, od katerega sijajo v noč in temo življenja mojega ogrevajoči, blagodejni žarki. Ž njimi se poji duša moja, iz crpa moč za boj v življenju.

Sveti mi jasno na potu v življenje, krepim te tudi v prihodnje, vodi me srečno, kaži mi pravo pot!

Vse to bodeš moral pustiti. . .

Leta hité, hité.

Postaral se je. Pred ponosna, kot jelka ravna postava, se je sključila. Lasje so mu osiveli.

Ogledoval si je dom svoj, katerega si je postavil tekom let v potu obraza svojega. Koliko trpljenja, koliko muke ga je stalo vse to. A hvala Bogu, sedaj stoji trdno, neomahljivo. Veselil se je te krasne zgrade.

„Glej, vse to bodeš moral pustiti“, šepetal mu je nenadoma neki skriven glas.

Starcu se je zmračilo čelo. — —

Zlato žitno klasje se je pripogibalo k zemlji, takó obloženo je bilo z zrnjem. Kakor valovito morje se je gibalo semtertje, ko je potegnil čez polje piš. — Vsega v obilici! — Povsod blagoslov nebeški.

„Vse to je delo tvojih rok, plod tvojega truda, tvoje pridnosti“, mrmral je starec sam záse in v očesu se mu je lesketala solza veselja.

„In tudi to bodeš moral pustiti, tudi to bodeš moral skoraj pustiti“, šepetal je zopet isti tajistveni glas. — —

Sedel je pod lipo na livadi.

Na travniku so delali otroci njegovi. Z nepopisno radostjo je zrl krepke postave svojih korenjaških sinov, krasna lica svojih brhkkih hčeric, njih vitki stas. Njih veselo govorjenje, njih smeh mu je obujal v srcu sto in sto spominov izza mladih let. . . A vse je minilo, vse

minilo, vse se je izgubilo tekom časa, vse je izgubilo tekom časa, vse se je izgubilo v nič, — v nič!

„In tudi te bodeš moral pustiti, — tudi otroke svoje“, šepete mu zopet oni tajni glas.

Starec skloni glavo v srčni bolesti. . . —

Tiha noč. . . Na nebu plava tisoč in tisoč blestečih zvezd. Včasih potegne lahek jesensk piš ter trosi raz drevje velo listje. . . Bleda luna pa zvedavo zré na mrtvo zemljo. . .

Pri slabo brleči lučici broji starec zlate. Ni bil skop v življenju svojem. Rad je pomagal, kjer je le mogel. A bil je varčen, po nepotrebem ni trosil denarja.

„Nemara pridejo slaba leta in potreboval bom tu in tam“, govoril je često. „In nekaj mora biti tudi za otroke, da me ne bodo preklinjali po smrti, češ, vse je zapravil, mi pa smo reve.“

Starec šteje denar in se veseli, da je mogel toliko prištediti.

„In tudi to bodeš moral pustiti, tudi to“, šepeta zopet oni glas. . .

„Hej, kaj pa bom torej vzal s seboj?! Nič? — Nič?!“

„Nikakor“, sliši zopet oni glas, „spremljala te bodo vsa tvoja dela, dobra in slaba. Vzel boš s seboj molitve rev, ako si jim lajšal gorje, a s teboj pojdejo tudi kletve onih, kojim si storil kako zló. . . Tvoja dela bodo te spremljala, — vse drugo boš moral pustiti, za vedno pustiti.“

kajti če se lepega dne vsi prisiljeni slovenski — Nemci — po resnici in pravici dadò popisati, je namah odzvonilo celjskemu nemštvu za vselej.

S kratka, v tej knjižuri bje protislovje protislovju v obraz, in se vije po vseh listih, kakor morska kača, in kar eden stavek trdi, to drugi pobija. Če bi toli hvaljena nemška korenitost in temeljitost ne imela drugega dokaza, kakor knjižuro dr. Foreggerja — potem bi se že zdavna imenovala površnost in brezmiselnost.

Celjske novice.

(„Južno-štajerska hranilnica“ v Celji) imela je pretekli teden sejo upravnega odbora, pri mnogobrojnej udeležbi gospodov upravnih odbornikov. K prvema točkoma dnevnega reda poročal je gospod pisarniški ravnatelj. Iz tega poročila naj povzamemo le glavne točke, namreč, da je imela „Južno-štajerska hranilnica“ v prvem letošnjem polletju skupnih denarnih prejemkov 374.236.02 gld. in skupnih izdatkov 348.725.38 gld., tedaj denarnega prometa 722.961.40 gld. Vložilo se je prvega polletja 207.617.42 gld., kapitalizovane obresti prvega polletja narasle so na 21.043.26 gld., skupaj tedaj 228.660.68 gld., odštevši pa v prvem polletju vzdignjenih 162.389.27 gld., zvišalo se je tedaj stanje hranilnih vlog v prvem polletju za 66.271.41 gld. Izposodilo se je prvo polletje 81.025.08 gld., vrnilo pa le 15.546.34 gld., ter se je tedaj zvišalo stanje posojil za 65.478.74 gld. Prosilcev za posojila bilo je prvega polletja 209 in so prosili skupno za 131.515.— gld., dovolilo se je pa le 54.955.— gld., in se je tedaj 76.560.— gld. manj dovolilo, kakor se je pa prosilo. Zadevaje ostale točke dnevnega reda omenjamo tukaj le še, da se je po nasvetu jednega gospodov odbornikov sklenilo, spremeniti pri prihodnji seji upravnega odbora jeden paragraf upravnega reda „Južno-štajerske hranilnice“. Gospod, predsednik zahvalil se je gospodom upravnim odbornikom za požrtvovalno njihovo sodelovanje in sklenil s tem najjako redno sejo. — Priobčene številke kažejo delovanje „Južno-štajerske hranilnice“ v letošnjem prvem polletju, katero se mora zvati posebno povoljno. Podajamo pa tukaj še ob enem stanje našega narodnega zavoda z dnem 1. vinotoka t. l., da sprevidijo čitateji „Domovine“, da nij „Južno-štajerska hranilnica“ v Celji, seveda le po mnenju naših nasprotnikov, nepotreben zavod. — Dne 31. grudnia 1893 imela je „Južno-štajerska hranilnica“ skupnih hranilnih vlog 1.081.798.40 gld., prištevši letošnje vloge po 367.647.09 gld. in kapitalizovane obresti 1. polletja 21.043.26 gld., skupaj 1.470.488.75 gld., odštevši letošnje izplačane vloge po 216.181.63 gld., dobimo stanje hranilnih vlog dne 1. vinotoka t. l. 1.254.307.12 gld. Izposojenega pa je imela „Južno-štajerska hranilnica“ dne 31. grudnia 1893, l. 1.003.869.22 gld., prištevši letošnja posojila po 118.632.46 gld., skupaj 1.122.501.68 gld. in odštevši letos vrnjenih 22.480.07 gld., dobimo stanje posojil dne 1. vinotoka 1894. l. 1.100.021.61 gld. Naloženega denarja in vrednostnih listin imela je „Južno-štajerska hranilnica“ v Celji isti dan svoto po 118.103.42 gld. in v blagajnici gotovine 35.208.77 gld., skupaj tedaj 153.312.19 gld., mobilarnih denarnih zalog. Predstoječe številke pokažejo naj svetlu, da se pač ne da zatreti zavod, katerega se Slovenci tako krepko oklenejo, kakor so se svoje „Južno-štajerske hranilnice“ in kateri je v tako spretnih rokah upravnega odbora kot ravnateljstva in naj blujejo nasprotniki naši nadalje žveplo in ogenj nanj. — Vzlic temu se nadjamo, da se nam razvija tudi v prihodnje mladi naš naroden zavod še krepkejše in želimo, da k temu pomoz Bog in sreča junaška!

(Zgradba „Narodnega doma“ v Celji). Prihodnji teden začne se iz stavišča na trgu cesarja Jožefa, kjer bo posojilnica celjska stavila „Narodni dom“ odvažati zemlja. S tem se začne tedaj prvo delo pri tem prevažnem narodnem podvzetju. — Za zgradbo tega velikanskega posloja potrebovala bo posojilnica mnogo lesa. Kdor ima les za posekati (smreke ali bore) in jih hoče prodati, ponudi naj ga posojilnici v Celji.

(Premeščenje). Gozdno-nadzorstveni komisar, g. Fr. Donner, je premeščen iz Novega mesta v Celje.

(„Matica Hrvatska“) je pred nekaterimi dnevi izdala svoje poročilo o društvenem delovanju v preteklem upravnem letu. Iz njega razvidimo, da je „Matica Hrvatska“ leta 1893. imela 10.006 članov, oglasilo pa se jih je še mnogo več, katerih pa odbor ni mogel več sprejeti, ker ni bilo več knjig. Število članov narašča od leta do leta, ter se računa, da bode letos „Matica Hrvatska“ imela najmanj 12000 članov. Tudi Slovencev je mnogo mej njimi, a želeli bi bilo, da se jih oglasi še veliko več. Knjige, katere izdaja „Matica Hrvatska“ so zares krasne, in letni prinos 3 gld. je jako neznaten v primeri z vrednostjo knjig. Za leto 1894. dobe člani „Matice Hrvatske“ 9 knjig in sicer 3 knjige, podučne vsebine in 6 knjig zabavne vsebine. Priporočamo tedaj našim čitateljem, da mnogobrojno pristopijo temu, tudi za nas Slovence prevažnemu društvu. Kdor želi pristopiti naj se čim hitreje na vsak način pa pred 10. novembrom t. l. oglasi pri g. dr. K. Janežiču, odvetniškemu koncipijentu v Celji, katerega je odbor imenoval poverjenikom za Celje in okolico, in kateri sprejema tudi članovino za leto 1894.

(Zrele jagode) našel je pretekli teden tukajšnji odvetnik g. dr. L. Filipič v svojem vinogradu pri Celju. To je tem bolj čudno, ker imamo ravno letošnjo jesen tako izvanredno slabo vreme.

(Štiridesetletnico) svojega izšolanja praznovali so gg. dr. Benjamin Ipavic, dr. Gustav Ipavic, dr. Josip Vošnjak in inženjer državni in deželni poslanec Mihael Vošnjak. Ob tej priliki zbrali so se v prijateljskem krogu v hiši gospoda dr. Gustav Ipavica, da med prijatelji svojimi obude ona čutila, katera so jih navdajala pred štiridesetimi leti, ko so zapustili Dunaj, obljubivši si, delovati vsak po svoje med narodom v njega pospeh in zavest. Da je bilo delovanje teh štirih gospodov plodonosno, priča so nam razni pojavi vprizorjeni in izpeljani od njih. Pošteno je držal vsak besedo svojo in deloval kot mož, kot narodnjak. — Mi pa želimo gospodom jubilentom še mnogo let v prid in hasek narodu in pa njih zadovoljnost.

(Na smrt) sta bila obsojena od porotnikov Ivan Repatec in Ana Rainer radi zavrattnega umora neke osebe blizo Marenberga.

(Ohola nestrpnost.) Da naši zagrizeni sovražniki vsenemški prenapetniki in laški iredentisti, vkljub njihovej „strašanskej“ oliko ali kulturi, katero trobentajo in proglašajo dan na dan, na vsa usta, pri vsaki priliki in nepriliki, še niso prispeli tako daleč, da bi mogli prenašati, če se zatiranemu Slovanu malo pravice godi, to je pač že znana resnica. V novejšem času kažejo naši posilivsenemci to „zlató“ stran svoje velike olike s tem, da vandalsko ropočejo proti slovenskim vsoprednicam. Zadnje dnij so se jim pridružili istrijski iredentisti s tem, da ropočejo nad slovenskim poslovanjem pri sodiščih v Istriji in Gorici. Enakost se z enakostjo druží. Če se pomisli, koliko težav in truda stane predno vlada le trohico slovenskega uradovanja privoli Slovincem, in če se pomisli, da se taka stvar desetkrat pregleda in pretuhta, da je res neobhodna potreba, je pač umevno, da stori vlada tak korak le, če je po stvarnem položaju k temu primorana. In vendar se repenčijo tudi v tem slučaju naši nasprotniki. S svojo oholostjo pa tudi glasno kažejo, koliko ugleda ima vlada pri njih. Naj obsodi vlada ali pa sodišča kako krivico proti Slovanom, vedno morajo ropotati in protiviti se ti izgledni državniki. Hočejo pač biti sodniki nad sodnikom!

Spodnje-štajerske novice.

(Premembe pri č. duhovščini). Novomašnik č. g. Lovro Šlambergar pride za kaplana v Loko pri Zidanem mostu. Premeščen je č. g. o. K. Stazinsky, minoritski kaplan v Ptuj, k sv. Trojici v Halozah. Za župnika na Vidmu, kjer utegne biti v bodoče sedež dekanije, je predlagan č. g. Verk, župnik v Pilštajnu. Č. g. A. Aškerc pride iz Mozirja v Škale pri Velenji.

(Povodnji) so bile prejšnji teden na mnogih krajih na Štajerskem. Radi tega je bil celó promet na železniški progi Radgona-Ljutomer en

dan ustavljen. Tudi poleg Celja proti Borem je bilo preplavljeno.

(Sadna razstava v Žalci). Društvo „Metovalec“ v Gotovljah namerava dne 28. t. m. v gostilni g. Hausenbichlerja v Žalci, prirediti manjšo razstavo najbolj razširjenih in priznanih najboljših sadnih vrst in sadnih izdelkov. Natančni dnevni red objavi se v prihodnji številki „Domovine“. Vsi sadjerejci se vže sedaj na to zanimivo razstavo opozorijo in vabijo k mnogobrojni vdeležbi.

(Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Škofji vasi) sestavljen je sledeče: Gospa Marija Koželj, predsednica; Josefa Poklšek, namestnica; Marija Skale, zapisnikarica; Marija Stepišnek, blagajničarica; Franica Pristovšek, Anica Kompoljšek, odbornici. Živile!

(Vabilo) k dramatični predstavi, katero priredi „Bralno društvo za Laški trg in okolico“ v nedeljo dne 14. oktobra 1894 v pivarni gosp. Simon Kukeca v Laškem trgu. I. „Dragocena ovratnica“. Veseloigra v jednom dejanji. — Poslovenil Viktor Eržen. II. „Bob iz Kranja“. Veseloigra s petjem v jednom dejanji. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za člane in za kmete 10 kr., za nečlane 40 kr.

(Ogenj). Blizu Laškega trga v Rečici je po neprevidnosti deklet zgorelo poslopje udove Marije Aškerc, ob enem pa tudi vse žito. Sirota nič ni imela zavarovanega.

(Volilski shod). Iz Slovenske Bistrice se nam piše: V nedeljo se je vršil tukaj v gostilniških prostorih gospoda Petra Novaka volilski shod, na katerem sta gospoda poslanca dr. Radej in Robič poročala o svojem delovanju v deželnem oziroma v državnem zboru. Zbralo se je iz celega okraja veliko volilcev, ki so poročili poslancev prav pazljivo poslušali in slednjič od gospoda Petra Novaka prebrano resolucijo z viharnim odobravanjem vzprejeli. Ta resolucija se glasi: „Z ozirom na to, da so slovenski državni poslanci le pogojno vstopili v koalicijo, da pa koalicijska vlada niti jednega teh pogojev, tičočih se Spodnjega Štajerja, ni izpolnila; z ozirom na to, da ne samo obljubljenih slovenskih paralek na celjski nižji gimnaziji s pričetkom tekočega šolskega leta ni otvorila, akoravno bi zato niti vinarja več ne potrosila, pač pa je na mesto dosedanjega objektivnega in pravičnega deželnega šolskega nadzornika g. Jarca nastavila prononciranega Nemca Linharta, od kojega ni pričakovati, da bi vodil ljudsko šolstvo slovenskega Spodnjega Štajerja po pedagogičnih načelih; slednjič glede na to, da nima Spodnji Štajer, katerega prebivalstvo je po ogromni večini slovenske narodnosti, niti jednega posvetnega zastopnika v deželnem šolskem svetu, — izjavijo danes zbrani volilci slovenje-bistriškega okraja, da nimajo v sedanjo koalicijsko vlado nikakega zaupanja. — Zaradi izpolnitve svojih teženj želimo, naj spodnještajerski slovenski državni poslanci izstopijo iz Hohenwartovega kluba ali pa odložijo svoj mandat, da se pa na drugi strani vsi slovenski državni in deželni poslanci z vsemi postavnimi sredstvi za to potegujejo, da se ustanovi za Spodnji Štajer posebni oddelek deželnega šolskega sveta.“ — Konečno bodi še omenjeno, da je g. Robič koncem svojega poročila s častno besedo obljubil, da takoj izstopi iz Hohenwartovega kluba, če slovenske paralelke na celjski gimnaziji v proračunu, ki se že tekom tega meseca predloži drž. zboru, ne bodo vzete v poštev.

(Premembe pri učiteljstvu). Gospica Pavla Cidrih, podučiteljica v Grižah, pride za stalno podučiteljico k sv. Duhu v Ločah; gospica Ivanka Kralj od sv. Jurja na Ščavnici kot supletinja v Ljutomer, kjer se je gospica M. Lapajne službi odpovedala.

(Šola v Šmarjeti na Pesnici) se bode razširila na 4 razrede.

(Pri sadni razstavi v Framu) so dobili sreberne svetinje: gospa Ana Rozman, g. dr. H. Zinke, g. Fr. Pirkmayer in g. Simon Goberc.

(V Konjicah) so napravili nov vodovod.

(Nova pošta) ob enem poštna hranilnica, se je dne 1. oktobra t. l. odprla pri Sv. Frančišku v gornji Savinjski dolini. V zvezi bode s pošto, ki vsak dan vozi od Pake v Gornji grad, in s pošto v Ljubnem.

(Obesil) se je 28. septembra v Trbovljah neki oženjen, precej trden posestnik. Uzrok temu žalostnemu dogodku je bojda nenravno življenje.

(Poročil se je) g. Anton Mirnik, c. kr. poštni asistent in c. in kr. poročnik v rez., na Zidanem mostu, z gospodično Karloto Knina. Častitamo!

(Na Zidanem mostu) dodelali so vodovod.

(Brežka čitalnica) priredi s svojim tamburaškim zborom vred v nedeljo, 14. t. m. izlet na Bizeljsko.

(Državna trtnica na Bizeljskem) se bode z bodočim letom opustila, ker so Bizeljanci že sami z ameriškimi trtati dovolj preskrbljeni, tako, da so jih še prodajali, zlasti na Hrvaško, kamor so jih za dobre cene oddajali. Sicer mora država v naših krajih vzdrževati drugod po spodnjem Štajerskem, Dolenjskem in Vipavskem, veliko trtnic, kajti tu in tam se morajo tudi napraviti nove trtnice, n. pr. zdaj v Št. Jarneji na Dolenjskem. Iz državnih trtnic prosijo ljudje letos največ le vkoreninjenih trt; rezine ali ključev upajo doma dobiti od sosedov in drugih vinogradnikov.

(Od Sv. Lovrenca v Slov. gor.). (Stavba nove šole) pod nadzorstvom zvedenega palirja, g. Krambergerja, naglo napreduje, ter se je nadjati, da okoli srede meseca oktobra se zagleda okinčana smrekica na vrhu novega učilišča.

(Samomor). V noči od 26. do 27. septembra se je na pokopališču v Pobržu zunaj Maribora obesil 45 let stari zidar Franc Korič iz Leitersberga.

(Za slovenski Štajer posebno kmetijsko družbo) bode kazalo prej ko prej osnovati; kajti štajerska kmetijska družba se vse premalo briga za slovenski Štajer. Pri nas priredi malokdaj kako razstavo, malokdaj premovanje živine ali kaj tacega. Zdaj berem, da bode od te družbe v 6 krajih prirejena dražba bikov, toda nikjer ne na slovenskem delu. Za slovenski del sta se izbrala le Maribor in Marenberg. Zakaj se centralni odbor drugih krajev ogiblje? Sicer pa slovenski Štajerci nič dobrega ne moremo pričakovati od odbora, v katerem Slovence zastopa znani šentiljski Pistor, ki tukaj v najnovejšem času zvonec nosi.

Druge slovenske novice.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 15. avgusta do 20. septembra t. l. darovali: Gospd. Katinka Verbajš iz Litije lepo zbirko koristnih knjig; vzgledno delavna ženska podružnica v Št. Jurji na južni žel. po blagajničarici g. Tončiki Kavčič-evi 100 gld.; vrlo se razcvitajoča moška podružnica v Kameniku po g. blagajniku J. Milohnoja 100 gld. kot prebitek veselice z dne 2. sept. t. l. s prošnjo, da postane pokroviteljica; „Delavsko bralno društvo“ v Idriji ob slavnosti desetletnice nabranih 42 kron 36 vin. po tamošnji naši delavni moški podružnici; blag. g. Marija Gruntar-jeva v Ribnici 36 kron, nabranih ob raznih prilikah mej tamošnjimi rodoljubi; sl. posojilnica v Gornji Radgoni 10 gld. 97 kr.; čč. gg. duhovniki zbrani pri dekaniji vizitaciji v Slovenjem Gradci 10 gld. na besedo preč. g. dekana, dr. Šuca; vrli gostje na primiciji č. g. Ernesta Trstenjaka pri sv. Barbari pri Vurbergu, po č. g. bogoslovcu F. Gomilšku 9 gld. 40 kr.; vrli gostje na primiciji č. g. patra Severina v Radencih 8 gld. 12 kr. po mariborski moški podružnici; vesela narodna družba v Selcih 7 gld. 50 kr., ki jih je nabrala gđ. Anka Šlibar-jeva, poslal pa g. A. Dermôta iz Železnikov; družba „Omizje“ v Mozirji zopet 5 gld. z željo, da bi delovali v slogi za slovenski narod, in dijaki na novi maši č. g. Alojzija Rožmana v Kraplji pri Ljutomeru, po g. Fr. Ciriljevem 3 kron. — Zopet se z novim šolskim letom poučuje na naših zavodih nad 1000 slovenskih otrok, ki bi se potujčili, da jih ni vzela v svoje varstvo naša družba. Bog nam nakloni pa tudi nad 1000 dobrotnikov, posnemovalcev vrlih rodoljubov, kojih imena s hvaležnim srcem danes objavljamo. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Politična imenovanja). Profesor in poslanec Fr. Šuklje, je imenovan osrednjim ravnateljem c. kr. šolske zaloge v Beču, z naslovom in značajem dvornega svetnika. To službo je imel do zdaj češki učenjak Jiriček, (brat pokojnega ministra). To službo je naš poslanec že

davno zaslužil. — Da ne bi se nemška levica radi tega imenovanja kujala, dobil je državni poslanec Stürkh, odločen nemški liberalec, tudi mesto v naučnem ministerstvu, kjer je postal ministerjalni svetnik, in dobil referat o srednjih šolah.

(V Kranjskigori) na Gorenjskem so osnovali posojilnico.

(Za zboljšanje razmer poštarjev in pošt-nih upraviteljev). Da se materijalne in socijalne razmere teh zeló upreženih javnih upraviteljev zboljšajo, o tem se je ne davno posvetovalo, poštarstvo društvo na Kranjskem in posebni zbor pošt-nih izvedencev pri c. kr. pošt-nem ravnateljstvu v Trstn. Mi želimo, da bi poštarstvo društvo za Kranjsko kaj doseglo, pa tudi to bi radi videli, da bi začelo to društvo slovensko uradovati.

(Za belokrajinsko železnico) je veliko zanimanje v Belokrajini, kjer se nabirajo prispevke za to podjetje. Črnomaljska posojilnica se že posvetuje, koliko bi dala v ta namen, v svojem in v imenu celega okraja črnomaljskega.

(Nove trte kradejo) ljudje v krškem okraji tako zeló, da so v tej zadevi prišle tožbe do deželne vlade.

(Na Koroškem) je 26 čisto nemških ljudskih šol v skoro popolnoma slovenskih krajih.

(V Celovcu) je bil 3. t. m. pod vodstvom g. M. Vošnjaka shod koroških slovenskih posojilnic, pri katerem se je osobito podučevalo, kako je posojilnicam pravilno uradovati.

(Šola družbe sv. Cirila in Metoda v Velikovecu) se bode začela graditi bodočo spomlad. Prostor, ki ga je kupila družba za 1250 gld., obseza 1 oral in 706 štirjaških sežnjev.

(Vinska trgatev po Avstrijskem) je večinoma že končana, le po Štajerskem se nekoč še vrši. O njej je po vseh deželah le en glas, da so najmanj polovico manj pridelali nego lani; toda grozdje je bilo bolj zrelo, kakor lani; torej bode vino bolje od lanskega, pa tudi dražje.

(Iz tržaškega mestnega zbora). Svetovalec Nabergoj je stavil predlog, da naj zbor imenuje posebno komisijo 7 članov — izmed kojih dva okoličanska zastopnika — katera komisija naj na licu mesta poizveduje o potrebščinah okolice, gledé vode, cest, razsvetljave itd. ter naj se zajedno osvedoči o tem, da zares razni občinski uradniki zlorabijo svojo službeno oblast in še mnogokrat postopajo protipostavno. Laška gospoda je bila pa tako malo pravična, da je ta predlog naravnost odklonila.

(Vrli poslanec). V tržaškem mestnem zboru se je poslanec Nabergoj, kakor lev čvrsto in krepko potezal za pravice okoličanske, poudarjavši, da bodo okoličani iskali svojih pravic pri vladi ali celo pri svetlem cesarji, ako jim lahoni pravični ne bodo. Sicer pa se ni bati, da bi Italijani zatrli vrle tržaške in okoliške Slovence, katerih je 40 tisoč, ki imajo vse polno društev, broječih čez 3000 udov. Stariši slovenski se oklepajo tudi slovenskih šol in že pridno pošiljajo letos v ondotno slovensko šolo, katero vzdržuje vrlo družba sv. Cirila in Metoda, 405 otrok. To je večinoma sad vrlega Nabergoja, ki je najstarejši in neupogljivi prvoborilec tržaških Slovencev. Slava mu!

(Šolski zavodi društva „Sloge“ v Gorici) so z otroci letos prenapolnjeni. Otroci pa še vedno dohajajo. Trije otroški vrli so že kmalu polni; jednako vseh sedem šolskih razredov. Prostori in osebe za toliko zavodov bo stalo letos okoli 6000 gld., zlasti ker je bilo treba nove oprave za dva razreda, za jeden otroški vrt in obrtno nadaljevalno šolo. Rodoljubi, ki ste v dobrih gmotnih odnošajih, podpirajte te vrle zavode.

(Istra naj bi se s Trstom spojila). Italijanska gospôda v Istri slutijo sami, da gre močno nizdolu z njimi, vzlic vsej navidezni moči in slavi in vzlic vsem mogočnim prijateljem. Obhajati jih je začel čut, da tako, kakor je bilo do sedaj, ne more trajati dolgo ter da utegne kmalu popihati druga sapa. V tem strahu in v te stiski jeli so kovati nove načrte, namreč, da bi se Istra administrativno spojila s Trstom, in tako nekaj Italijanov pridobila za daljno gospodstvo čez Slovence.

(Trgatev v Istri) se je končala. Kakor se iz raznih krajev poroča, bode vina letos nekoliko manje, nego lansko leto, a kvaliteta bode

izvrstna. Cena moštu ni visoka, ker se v kletih nahaja še mnogo starega vina.

(Slovensko uradovanje pri sodnijah v Istri) je ukazalo deželno sodišče, t. j. da se uradniki vsaj pri tiskovinah ozirajo tudi na slovenščino. Ta čisto opravičena naredba je baje lahona kar razkačila.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) se začne v torek, 16. t. m. Na dnevnem redu prve seje so poročila o prošnjah in načrt novega kazenskega zakona. Finančni minister bode še tudi predložil proračun za bodoče leto.

(Na Moravskem) so Čehi v malem mestu pokazali, kako so značajni. Vršila se je dopolnilna volitev v deželni zbor, pri kateri je več mest volilo enega poslanca. Ker so se drugod umetno delali nemški volilci, je to Čehi tega mesta tako razkačilo, da kar k volitvi niso šli. V dotičnem mestu niti volilne komisije niso mogli sestaviti, tako malo je bilo došlo volilcev. Kako pravi Jurčič? „Trd bodi, mož nevstrašen“.

(Poljaki moško govoré). Avstrijski Poljaki so letos bili tako ponosni na svojo razstavo, ko so se jim Nemci in Madjari dobrikat hodili, da so skoro pozabili, da so Avstriji podložni. Ko so jim Bismark in drugi Nemci očitali, da hrepené zopet po svojem kraljestvu, so to očitno in naravnost pripoznali. Kaj je nauk iz tega za Avstrijo? Naj bode vsem avstrijskim narodom enako naklonjena, ne samo trem narodom, ki uživajo sedaj privilegije, pa se kažejo tako moški, da se to pravemu Avstrijcu kar nič ne dopade.

(Razmere v Bosni). Dr. Slama je v seji avstrijske delegacije o upravi Bosne in Hercegovine pripovedoval, da pripozna sicer lep napredek glede občil, šolstva, pravosodja in zdravstvenih razmer, vendar pa jadikuje kmet o gospodarskem pritisku. Ustaje v Bosni so se porajale vsikdar radi gospodarskih razmer, nikari pa za to, ker Turki niso hoteli zidati svetovnih kopališč in vladinih hôtelov. Pravi patrijotizem vidi govornik v tem, ako govorimo resnico, prazno hvalisanje in prikrivanje ne pomaga prav nič. Govornik opisuje na široko, kakó neumestno in pogrešno postopa policija, kar še bolj povekšuje nezadovoljnost. Zalog uplačanih glob znaša na primer že 3¹/₂ milijona goldinarjev. Svetovna kopelj v Ilidži požrla je baje že milijone in Bošnjaki tožijo, da se zadosti poté v tej jedni sami kopelji. Mesto za konjske dirke, naj bi skrbeli raje za elementarne šole in kultura naj bi pričela pri ljudeh, ne pa pri konjih. Govornik bi želel pojasniti, ali je res, da ravnatelj brodarstva v Serajevem vleče plače 5000 gld., a da mu je voditi mornarico treh — čolničev na neurejeni Drini? Istotako bi želel pojasniti glede prodaje gozdov tvrdke Mörpurgo, katera tvrdka, da dobiva iz Bosne dobiček jednega milijona na leto. Za obrtne in gospodarske namene se pa stori premalo.

(Cerkveno-politiške predloge v magnatski zbornici.) Ministerstvo Wekerle na Ogerskem je v nevarnosti, da se izpodtakne, kajti nekaterih cerkveno-političnih postav mu zbornica ogerskih velikašev zopet ni potrdila.

(Pomadjarenje) se bode po Hrvatskem tako začelo, kakor pri nas ponemčevanje. Na kolo-dvoru v Brodu so ustanovili madjarski železniški uradniki madjarsko šolo in nastavili čisto madjarskega učiteja, otroci bodo pa večinoma hrvatske narodnosti.

(V ogerski magnatski zbornici) je vlada, ki je vendar še vedno v velikih skrbeh, prodrla zopet z enim zakonskim načrtom, namreč s tistim, ki določa, kakošne vere naj bodo otroci.

Ogled po širnem svetu.

Sv. oče papež se trudi, da bi pravoslavno cerkev sprijaznil zopet in združil s katoliško. V ta namen se je v tem smislu poslala okrožnica na katoliške škofe v one dežele, kjer živé poleg katoličanov pravoslavni.

(V južni Italiji) so bili zopet nemiri.

(Srbski kralj) potuje v Budimpešto in na Dunaj.

(Ponemčevanje Poljakov) na Pruskem hočejo pospeševati s posebnim društvom, ki se je na Poznanskem ustanovilo. Društvo bi rado v ta namen podpore dobivalo po vsej Nemčiji. Sramotno društvo je to za izobraženi nemški narod!

(Slovansko dobrotvorno društvo) se jako zanima za druge Slované. Sedaj je razpisalo dvoje nagrad 3000 oziroma 1000 rubljev. Prva nagrada je določena za najboljši spis z naslovom „Zgodovina južnih in zapadnih Slovanov od začetka takozvane zgodovinske dobe do l. 1870.“; druga nagrada pa za spis o predmetu „Zgodovina dosedanjega plemenja Malorusov v Galiciji, Bukovini in na Ogerskem v političkem in verskem pogledu“. Spisa je sestaviti v ruskem jeziku ter je doposlati do 11. maja 1896.

(Ruski car) še vedno nevarno boleha in se je bati najhujšega.

(V Rio de Janejro), v glavnem mestu Brazilije, so bili krvavi boji. Žalostno!

(Vojska med Kitajcem in Japoncem) ni še končana; njen tek je še vedno za Kitajce neugoden.

Dopisi.

Iz Vojnika. V zadnji številki Vašega cenjenega lista, je bratec Krtača, prav pošteno „pokrtačil“ nekatere malomarneže. Samo nekaj je pozabil — namreč pozabil je obiskati naš trg, kjer bi bil dobil dosti gradiva za svoje delo. Malo, da ne bi mislil človek, da je kje na Prusovskem, ne pa na domači slovenski zemlji. A vem, da bratec Krtača sedaj v jesenskem času nima dosti časa, a ker upam, da bo o svojem času več o tem poročal — po zimi bo za to dosti časa imel, — bom raji o drugih veselih in žalostnih dogodkih v tem kraju poročal.

V soboto pokopali smo č. g. župnika v pokoji Bl. Rotnika. Pokojnik živel je celih 24 let med nami in je bil ljudem dober svetovalec v njih nadlogah in stiskah.

Kako da je bil priljubljen, kazal je njegov pogreb. Okoli dvajset duhovnih bratov in brezštevila množica ljudstva prišla mu je skazat zadnjo čast.

Pozabiti ne smem, da je bil rajni vsigdar odločen narodnjak in je brez strahu pri vsaki priliki prišel k volitvi. Naj v miru počiva!

Moje veselje mi tudi greni slabo vreme, ki bi nam bilo skoraj dva narodna praznika skazilo. Obhajali smo namreč v nedeljo dne 23. t. m. osnovalno veselico ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Škofji vasi. Čitateljem „Domovine“ je znano, da je ta občina še le malo let v narodnih rokah. Kako navdušeno za narodnost je pa zdaj prebivalstvo, kaže to, da se je navzlic slabemu vremenu zbrala taka množica pri veselici, v prostorih g. Koželja. Dovolite, g. urednik, da Vam v kratkem opišem to slavnost.

G. prvomestnica (Koželjeva) razložila je v lepih besedah pomen družbe, kako potrebno da je, da se tudi ženske vdeležujejo pri tej koristni družbi ter prosila rojakinje, da naj v obilnem številu pristopijo k novi podružnici. Potem sta govorila gg. odvet konc. dr. Janežič in Dragotin Hribar.

Prvi je razlagal, zakaj se je družba sv. Cirila in Metoda osnovala, našteval je koristi in potrebo družbe, izrazil svoje veselje nad novo podružnico, ker je to prva kmetska ženska podružnica na Štajerskem. Mej burnim odobravanjem nadaljuje g. govornik: „Zakaj nam Nemci vsiljujejo nemške šole? zakaj se tako jeze nad našo družbo? ker dobro vedo, da se v takih šolah slovenski otroci ničesar ne nauče, ker želijo, da bi ostali Slovenci neumneži, koje bi lahko potem oni podjarmili in jih gmotno uničili. Da se pa to zapreči treba je dela in zopet dela. In ravno družba sv. C. in M. je zavod, v katerem lahko vsi delajo, moški in ženske, bogati in ubogi, vsak po svojih močeh.“

V istem zmislu govoril je g. Dr. Hribar: Potrebno je, da družbo podpirajo tudi tisti kraji, ki še niso v nevarnosti, pogoltnjeni biti od vedno hujšega pritiska Nemcev. Naš pregovor: „Danes meni, jutri tebi“, znal bi se tudi tukaj uresničiti. Zatorej moramo delovati po znanem načelu: Vsi

za jednega, jeden za vse. Govorila sta še gg. Ahtik in Klemenčič. Potem se je volil odbor in se je začelo vpisovanje članov, kojih je še isti dan nad trideset pristopilo. Shod so počastili s svojo navzočnostjo g. drž. poslanec M. Vošnjak, č. g. župnik Vodušek, g. dr. Žižek in mnogo drugih. Narodni naš mecen, bl. g. P. Majdič, pokazal je tudi pri tej priliki svoje rodoljubno srce s tem, da je pristopil k novi podružnici kot ustanovnik s prispevkom 10 gl. Slava mu! K njegovi poroki dne 26. m. m. poslali smo mu tudi najsrčnejša voščila.

Druga veselica se je vršila dne 30. sept. v Vojniku, kjer je „Edinost“ priredila predstavo, burko: „Eno uro doktor.“ Žalibog, da je vreme bilo tako slabo. V kljub temu se je zbralo dokaj občinstva, diletanti, dasiravno je večina njih bila prvič na odru, so svojo nalogo prav dobro izvršili. Posebno pohvalo zaslužita Škrjanec (g. L. Uratarič) in Ančika (gospč. Rozika Uratarič), pa tudi drugi doktor Žrjav — Iv. Dokler, gospa Bornova — gospč. Uratarič, Ema — gospč. M. Močnik, Sedlač — g. K. Kvas, Plesnič — g. A. Uratarič, Vetrnik — g. A. Dokler rešili so svoje vloge v občno zadovoljnost. Vkljub slabemu vremenu je tudi gmoten vspeh veselice dovoljen. Nabrala se je lepa svota, ki se deloma porabi za pokritje ostalih stroškov. Po končani predstavi bila je prosta zabava. Pri petju in govori razveseljevali smo se pozno v noč. Bog daj, da bi tej sledile kmalu druge veselice! Zeleti bi bilo da bi imela „Edinost“ svojo bralno sobo. Upajmo, da se bo ta naša srčna želja kmalu izpolnila. Treba je seveda vsestranske podpore: Če bo društvo imelo dovolj premoženja, se bo gotovo lažje oziralo na želje svojih članov. Quidam.

Iz Negove. Prav imenitno ime za učene jezikoslovce, — vsi si lahko belijo glave, — od kod da izvira?

A vendar je Negova mnogim celo neznana, da marsikteremu se še ne sanja, da spada pod tistega slavnoznanega „orehovskega preroka“, o katerem nekdo pravi, da je tako pameten, ko so bili stari Vrženci, ko so Muro užigali. . . .

Do zdaj še o vas Negovcih nihče ni mogel dosti pisati, ker kaki veliki škandali se ne zgodijo — a drugih novic tudi ni bilo; — le koledar družbe sv. Mohorja je poročal vsako leto, koliko Mohorjanov da ima — letos že čez sto, kar je za tako majhno župnijo res mnogo — no, čitamo radi.

Zategadelj je bil res pravi čas, da se je ustanovilo bralno društvo, ktero nam ne bode le dajalo primerne in koristne duševne hrane; temveč rešilo še bode marsikterega zaspanega Negovca, kateri ali očitno z radgonskimi nemčurji vleče ali pa je le nebrižen — upamo, da se kmalu vsi Negovci, kot Slovenci pokažemo in s tem število delavcev na narodnem polju pomnožimo.

Sicer bi se to prekoristno društvo že lahko davno ustanovilo, — a nismo imeli mož, kateri bi bili pravi narodnjaki.

A prišel je k nam gospod župnik Šijanec, kateri ni le največji dobrotnik cele župnije, temveč tudi neustrašen delavec na narodnem polju — in trudil se je za bralno društvo, podpiran v prvi vrsti od dveh Ivanjcev, gosp. Šturma in Trstenjaka.

Poslali smo pravila v Gradec, kjer so nam društvo iz principa prepovedali — in potem na Dunaj, kjer nam z ozirom na naše pošteno plačane davke vendar kako malenkost storijo.

Prišel je zaželjeni dan otvoritve, 9. sept. t. l. Že dolgo so se pleli venci in oskrbovale druge potrebne reči, ktere morajo take slavnosti olepšati. Pri tem so se posebno odlikovali nekteri domači dijaki in pa gospodičina učiteljica. Čast jim!

Ker vemo, da je vreme tudi drugim narodom že marsiktero slavnost pokazilo, mu ne moremo predbacivati strankarstva, pač pa moramo konstatirati, da nam je kazalo 9. sept. svojo najslabšo stran. Celi dan je dežilo, kakor da bi iz škafa lil, — ceste so postale blatne, ovirajoče hojo in vožnjo. K temu je še pihal sever — pri nas pravimo mrzljak — in gnal dež v obraze.

Že je gospod nadučitelj zadovoljno motril debele dežne oblake, sukali si mustače in se ve-

selil, da se ponesreči slovenskim Negovcem, katerim bi tako rad preskrbel nemško oliko — da celo „šulferajnsko šolo“ — narodna slavnost.

Ko pa bi gospod nadučitelj ob določeni uri pogledal v velike Špirkove prostore, kap bi ga zadela. Vse polno — natlačeno. —

Negovci — možje, žene in mladina — se niso zbalih hudega vremena.

Opazili pa smo tudi ljube goste Petrovčane, Jurjevčane itd. Živeli! Živeli posebno Petrovčani, na čelu njim tudi za naše društvo zaslužni g. dr. Pikel, dr. Ploj in Moravec. Še teden dni, in tudi vi se bodele ponašali z bralnim društvom. Skupno bodele odbijali napade s severa, ter še tudi pomagali bratom Prekmurcem, kateri nam zdaj, od nas skoraj zapuščeni, od vseh pritiskani, kličejo: Morituri vos salutant.

Kratko, a jedrnato je pozdravil gospod župnik navzoče, naglašujoč pomen dneva, ter zaklical svitlemu cesarju trikratni živijo.

Na to je poprijel besedo slavnostni govornik, visokošolec g. Plešič, od katerega smelo pričakujemo, da se pridruži enkrat še Miklošiču, Trstenjaku in drugim slavnim prlekem.

Njegov govor, sam na sebi umotvor prve vrste, je segal do src.

Omenil je govornik, da Negovce občuduje, ker jih je tako veliko število — 63 — že prvi dan pristopilo k bralnemu društvu, ko je vendar delavno št. jurjevsko bralno društvo od začetka le nekaj nad 30 udov imelo.

Velika navdušenost je zavladala med poslušalci; burno odobravanje je sledilo. Pričele so se napitnice domovini, društvu, nam Negovcem, gostom, našim vrlim poslancem itd.

Ustal še je marsikteri govornik, omenil bi le našega kmečkoga pisatelja Kaučiča. Prišla je noč, ž njo pa dva gospoda od sv. Jurja, oba izvrstna pevca, — (druge je vreme zadržalo). — Zapeli smo narodne, poskočne in vesele, kakor so nam ravno na misel prišle.

Zabava je bila obča. Navdušenje veliko. Veselje se je bralo Negovcem na obrazu, seveda zdaj jim ne bode več vsaki bedasti škric mogel zabavljati — zvedli bodo kaj se godi po daljnem svetu, zvedli o delovanju svojih zastopnikov ter sodili, ali jim še naenkrat izročijo svoje zaupanje ali ne — čitali bodo nauke o poljedelstvu, vinorejstvu, živinorejstvu itd.

Mladina si bode bistrila um, negovski mladenci, prej znani junaki v grdih fantovskih pretepah, bodo mesto pijančevanju in ponočevanju svoje moči posvetili boljšim rečem.

Prav neprijetno pa nas je dirnulo, ko smo morali pogrešati pri slavnosti dva gospoda, oba sinova Negove, živeča v njej, o katerih smo vendar mislili, da sta lista naše gore.

Na slabo vreme, ktero sicer daljne gospode, ktere smo pričakovali, že precej opraviči, se ne moreta izgovarjati, ker jeden ima do slavnostne hiše majhen četrt ure hoda, a drugi — ne smejte se — jaz stavim 50 proti 1, da več ko 40 korakov, a stavim 100 proti 1, da ne nad 50.

No, zadnji gospod sipač misli, grad je višji, ko hiše naših ljudi, čeravno so, kar s ponosom dostavimo, prav snažne, tedaj se je pa tudi zamere v gradu boljše bati.

Prvi gospod je pa celo učitelj naše dece. A imamo že žalostne izkušnje z našimi zdajnimi negovskimi učitelji. Ki so vse drugo, le slovenski učitelji ne. Da bi s tem slovensko učiteljstvo le najmanj osramočeno bilo, je pač prevzvišeno, ker povsod so učitelji prvi narodnjaki, le pri Negovi ne.

Pri slavnosti ni bilo niti jednega zastopnika učiteljstva, seveda, gospod nadučitelj je že znan, a prej omenjeni gospod menda tihi, preračunajoč mlačnež, če ne kaj grjega — žalostno — upamo, da se motimo.

Da se gospodična učiteljica ni slavnosti udeležila, obžaluje pač sama najbolj, a klicala jo je žalostna vest k pogrebu umrlega g. brata. Drugače bi seveda prišla, ter rešila čast — negovskega učiteljstva. Naše sožalje!

Negovskemu bralnemu društvu pa želimo, naj se razvija, naj uči in koristi Negovčanom, katerim še posebno priporočamo, da kmalo vsi postanejo udje, ter se kažejo hvaležne gospodu župniku, ker nehvaležnost, dragi Negovci, je naj grša lastnost.

Od Mure. Dan 23. sept. t. l. je bil za mursko polje velicega pomena; postavila se je ta dan nova utrdba proti tujim navalom in sicer na polji, ki je bilo do najnovejšega časa silno zanemarjeno, namreč, na polju gasilstva. Ustanovila se je dne 23. sept. na Cvenu „Zveza prostovoljnih gasilnih društev v polit. okraji Ljutomer“. Največja zasluga na tem gre neumornemu načelniku posojilnice in okraja gospodu Kukovcu, kateri je že davno uvidel veliki pomen slovenskega gasilstva, za narodno organizacijo. Po navetu tega dičnega gospoda je začela slavna okrajna posojilnica ljutomerska podeljevati zdatne podpore gasilnim društvom, s pogojem, slov. poveljevanja, tako, da je v teku 2 let vsega skupaj razdelila nad 1000 glđ. Zato so tudi vsled tega izdatnega dežja rastle gasilna društva, kakor gobe iz tal. V teh dveh letih se jih je ustanovilo 9 v tem okraji. Zdaj se je začelo spet po inicijativi g. Kukovca misliti na združitev teh društev v eno celoto. In res se je to posrečilo po odstranjenju mnogih ovir. Posojilnica je spet dala za ustanovitev 40 glđ. Gori omenjenega dne se je ustanovila „Zveza“, ki bode trdna vez posameznih društev ter jim bo tudi pomogla do boljše strokovne izobraženosti.

Že na predvečer in zjutraj v nedeljo so pokali topiči, naznanjuoč murskim poljancem važen dogodek. Ob 10. uri dopoldne so se zbrali odposlanci posameznih društev ter domače društvo polnoštevilno pri šoli ter so korakali med sviranjem godbe k cvenski kapeli, kjer je velečastiti gospod dekan ljutomerski ob 11. uri daroval sv. mašo. Če tudi je bilo zelo slabo vreme, vendar je prišlo obilo ljudstva. Pri sv. maši so prav lepo pele domače dekleta. Po končanej službi božji so se podali odposlanci gas. društev v novo prizidani bram g. Puconja, kjer so se vršile volitve v odbor „Zveze“. Po krasnih uvodnih besedah gospoda Kukovca, ki je navzoče opominjal k mejsebojni slogi in vstrajnemu delovanju, vršila se je volitev z vsklikom ter so bili jednoglasno voljeni gospodje: načelnikom Jož. Rajh (Cven), njeg. namestnikom Vid. Madič, ključavničar, tajnikom T. Pušenjak (Cven), blagajnikom Al. Štiblar (Križovci). Po volitvi je bil skupni obed ravno tam, mej katerim so se pri kapljici rujnega ljutomerčana vrstile napitnice veleč. g. dekanu J. Skuhali, g. Kukovcu ter v obče novo ustanovljeni zvezi. Pozneje in zvečer je bila v gostilni g. Senčarja veselica s petjem, godbo in gledališko igro „Gluh mora biti“. Najlepša točka te veselice je bila „Kolo“, katero so plesali fantje in dekleta v prelepi narodni noši. Prostemu ljudstvu, kakor tudi izobražencem se je ta ples silno dopadel in nadjamo se, da se bo sčasom prav udomačil, saj je veliko lepši negoli nemške „polke in valcerji“. V kljub slabemu vremenu se je vendar vsa slavnost dostojno in v občo zadovoljnost vršila. Došel je tudi nastopni telegram: „Po slabem vremenu zadržani pozdravljamo vašo možato odločnost, katera naj bodi nam vsem vzor, „Bralno društvo v G. Radgoni“.

Le ena grenka kapljica je padla v občno veselje, in to je povzročilo jedno izmed deveterih društev, ki je požrlo svojo besedo, ter pod ničevimi vzroki ni hotelo pristopiti „Zvezi“. Pravi vzrok temu pa je, da nosi isto društvo itak že kal smrti v sebi, ker bi vsak član rad gospodoval in se nečimerno nosil, tistega pa ni, ki bi ubogal in izvrševal delo svojega pokljica. V društvu in zunaj društva so razni hujskači, katerim so mar le njih osebe in ki so vse drugo prej, nego možati narodnjaki.

Pa dovolj o tem figa-moškem društvu. Kogar bode srbelo, naj se čoha!

Konečno pa pozivljamo vsa zavedna gasilna društva, naj premišljajo že zdaj o tem, kako bi se naj iz okrajne zveze ljutomerske napravila „Spodnještajerska zveza gasilnih društev“, ker do tega bode moralo enkrat priti iz vzroka, da deželna zveza ne sprejema takih društev, ki imajo slovensko poveljevanje. Pričakujemo, da se bodo naši odločilni možje tudi kaj izrekli po časopisih o tem navetu. Pomozi Bog!

Iz Krškega. (Slavnost M. Hočevarja in J. V. Valvazorja). Dne 6. in 7. t. m. skazalo je Krško mesto svojo hvaležnost dvema slavnima možema, namreč g. M. Hočevarju, velicemu dobrotniku krškega mesta in pa slavnemu

zgodovinarju b. Valvazorju, ki je pred 200 leti, zadnje dni svoje dobe stanoval in umrl v Krškem. V soboto 6. t. m. vihrale so zastave in topiči so pokali in oznanjevali veselo slavnost, ki se ima vršiti. Na večer bilo je vse mesto krasno razsvetljeno, posebno pa je bilo lepo videti šolsko poslopje, in na oknu z bengaličnim ognjem razsvetljen kip ranjkega Hočevarja. Godba svirala je po mestu in se slednjič ustavila pred hišo g. Hočevarjeve. Tu smo čuli lepo ubrane zборе moškega pevskega zbora in gledali umetalni ogenj, katerega je prav dobro izvršil g. M.

Pohvalno naj tudi omenimo vrle prebivalce Vidma ki, so tudi razsvetlili svoje hiše in napravili velik kres. Jedva smo se načudili lepemu vspehu, ko nas že zjutraj zbudi strel, godba in zvonjenje, da je čas vstati k slavnostnemu dnev. Krško pa v nedeljo ni praznovalo samo spomin slavnih mož, temveč tudi vstanovitev samostojne fare. Praznovali smo tedaj tudi cerkveni praznik. Bila je velika sv. maša ob 10. uri pri katerej so pridigovali preč. gosp. dr. Sterbenc, dekan v Leskovcu. Po slovesni maši zbralo se je mnogobrojno ljudstvo pred šolo, in sicer okolu drevereda, v katerega sredini stoji prsni kip, Martin Hočevarja na lepem stebru. Videli smo tu mnogo imenitnih mož iz Ljubljane, poslanih od raznih društev s krasnimi venc. Krška meščanska godba, gasilno društvo, meščanstvo, uradniki, duhovstvo in množica priprostega ljudstva je bila prisotna in navdušena hvaležnosti. Tudi milostiva gospa Hočevarjeva z častito rodbino je počastila to slavnost. Slavni pevski zbor zapel je Jenkovo molitev; potem pa je stopil na vzvišeni oder slavnostni govornik, g. J. Lapajne, ravnatelj m. šole. Z navdušenjem ponavljal je g. govornik, kako hvalažno je ljudstvo krškega mesta svojemu največjemu dobrotniku in kako ponosno je, da je Valvazor v Krškem umrl. V znamenje hvaležnosti in v ta ponos postavili so kip Krčani s pomočjo dražih dobrotnikov in vzdali v smrtno hišo Valvazorjevo spominsko ploščo.

Omenil je še druge slavne može, kakor Bohoriča, Dalmatina, ki so bivali v Krškem svoje dni. Posebno je priporočal g. govornik te slavne može mladini v izgled in slednjič so zagrmeli gromoviti: „Slava“ in „živio“ klici. V tem hipu odkrila sta se kip in spominska plošča. Pod kip položila so razna društva svoje vence. G. župan je izročena spominka v kratkih besedah sprejel v svoje varstvo. Nato so ustrelili iz svojih pušk vrli tukajšnji gardisti in godba je zaigrala. Z ganjenim srcem je zapustilo ljudstvo slavnostni prostor. Pa tudi mladine niso pozabili blagi dobrotniki, pogoščeni so bili vsi, tudi gasilno društvo in mešč. garda.

Banket vršil se je pri g. Gregoriču, z mnogovrstnimi napitnicami. Govorili so g. župan na presvetlega cesarja, g. dr. Sterbenc na papeža in škofa, g. Dralka, g. Pfeifer, g. Dr. Hribar, g. Lapajne, dr. Supan in drugi. Potem se je vršila tombola, ki je bila radi obilnih dobitkov prav živahna. In zvečer se je pričel ples, kateri je trajal v pozno noč. Zelo nas je veselila obilica tujcev, ki so nas počastili, in v svesti smo si, da ostane ta dan v prijaznem spominu tujcem, kakor tudi Krčanom.

Hvaležno je Krško mesto tudi slavnemu odboru za olepševanje mesta, kateri je tako lepo skrbel za povzdigo vsega in red.

Ta slavnost je pokazala, da je v malem ne bogatem Krškem, velika složnost med meščanstvom, uradništvom, učiteljstvom in duhovščino; pokazalo je, da so se v tej edinosti vsi lepo skazali hvaležni svojim dobrotnikom. Politika je tu mirovala. Slavnost je imela vendar naroden značaj. To so pričale slovenske zastave, slovenski napisi, slovenski slavnostni govori, obilo slovenskih napitnic, med katerimi je bila posebno navdušeno sprejeta odločno narodna napitnica gosp. Drag. Hribarja, ki je povdarjal, da je bil Hočevar svojo šolo vendar le slovenskim otrokom namenil, in da bi ta šola bila slovenska, ako bi jo bil sedaj ustanovil.

Iz Kostanjevice. Vsaka stvar le en čas trpi in koliko časa bodeš še zlorabljal našo potrpežljivost o Nace, cestni mojster kostanjeviški! Morebiti se Vam bode zdelo skoraj nevredno, da v Vašem listu pišem o ljudeh take vrste, kakor

je cestni mojster. Če pa to storim, storim le zategadelj, da bode videli, kakšni ljudje hočejo nositi pri nas veliki zvonec. Da je temu tako, kriva je, kolikor toliko, naša nedotakljiva trojica Otmar — Damijaso in France (Kobe ni tako imeniten, da bi imel odločilno besedo mej njimi). Ta naš cestni mojster prisvaja si izredno lastnost, komentirati slovenske liste, in napadati na cesti ljudi, zakaj s tem ali onim občujejo. Ker ima dan 24 ur, kar je za našega junaka na vsak način preveliko, uporablja naš vodja cestnih strgalcev, prosti čas v to, da posojuje denar na visoke obresti, da poizveduje rano v jutro vse mestne novice, katere skrbno donša naši trojici, in da se peča sploh z vsem, kar ni njegova stvar. Le škoda, da nima ta imeniten mož, ki je sicer desna roka našega župana, volilne pravice, in le škoda, da če nas vse ne vara, ti ljudje še dolgo ne bodo dobili volilne pravice. Sigurno bi ga uže davno volili za našega župana; kajti javna tajnost je, da je on s svojim svetom in s svojo veljavno besedo pri županu večkrat rešil naše mesto pogina, kakor so svoje dni rešile Rim, kapitolske gosi.

Da se pa ta važna in imenitna oseba, katera je kot nekdanji „feldvebel“ našemu županu, vpokojenemu c. kr. nadporočniku, zrasel k srcu, vendar spravi v občinski zbor, v katerem bode gotovo zastavil vse svoje moči v blagor občanov, posebno tistih, ki so v denarnih, stiskah in ki potrebujejo denar na visoke obresti, zato predlagamo sledeče: Naš g. župan, ki ima baje mnogo vpliva na občinskem zastopu, naj skrbi za to, da se bode ta imenitni mož, kateri si je neizmerne zasluge pridobil za našo občino, osobito pri preganjanju tistih voznikov, ki so z bičem pokali, volil častnim meščanom. To bode posebna čast za naše mesto, katero bode našlo izvestno v njem pospeševalca vseh mestnih koristij. Ako pa to ni mogoče (kmetje ga baje grdo gledajo), naj se vstvari pri nas mesto policijskega direktorja, in naj se podeli njemu; kajti najpametnejši ljudje pri nas uže davno sodijo, da naš Nace ni rojen za cestnega mojstra, pač pa za kako „višje bitje“.

Mi pa našega cestnega mojstra vse drugače sodimo. Mi javno protestujemo zoper to, da se on vtikuje v javne zadeve; mi tudi menimo, da ni njegova stvar, hujskati ljudi. Opravičeni smo zahtevati, da se cestni mojster briga samo za cestne stvari in se ne vtikuje v zadeve, kojih sploh ne razume. Ako pa kot cestni mojster nima dovolj posla, potem prosimo, da se skrbi za to, da se ga postavi tja, kjer bode imel toliko posla v svojih zadevah, da se ne bode vtikal v stvari, katere ga popolnoma nič ne brigajo. To vsaj smo opravičeni zahtevati kot davkoplačevalci. Pripomnimo pa, da bodemo še jasneje govorili o njegovem dosedanem postopanju, ako te besede ne bodo predrle njegove sicer debele kože. Konečno pa le še to: če je naš neumrljivi Prešeren vskliknil: „Le čevlje sodi naj kopitar“, rečemo pa mi: „Le za ceste skrbi cestni mojster!“

Zahvala

Podpisani odbor se s tem toplo zahvaljuje vsem, kateri so pripomogli, da se je Valvazor-Hočevarjeva slavnost lepo izvršila. Zahvaljuje se vsem p. n. darovalcem denarnih podpor, č. meščanom v Krškem, ki so bili mesto okrasili in razsvetili, cenj. gospodom pevcem, darovalcem cencev, vsem došlim obiskovalcem, slavnemu bralnemu društvu v Krškem za brezplačno pripuščeno dvorano, posameznim delajočim članom slavnostnega odbora in sploh vsem, ki so na ta ali drug način pripomogli, da se je slavnost častno izpeljala.

V Krškem 9. oktobra 1894.

Odbor za olepšanje mesta.

Zahvala.

Blagorodni gospod Peter Majdič, daroval je povodom svoje poroke po svojej mamiči blagorodnej gospej Majdič-evi „Dijaški kuhinji v Celji“ svoto po 100 kron. Za ta velikodušni dar izreka svojo najtoplejo zahvalo: **Vodstvo „Dijaške kuhinje v Celji“.**

M. Vošnjak,
predsednik.

Fr. Lončar,
blagajnik.

Celje, dne 13. oktobra 1894.

Zahvala.

Povodom najine poroke, došlo je nama iz bližnjih in daljnih krajev, bicejavno in pismeno toliko čestitek, da nama ni mogoče vsem osebno ali pismeno zahvaliti se. Izrekava torej tem potom vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se ta dan spominjali najine poroke, pristeno zahvalo.

Peter in Ana Majdič
v Celji.

(160) 1

Išče se mavtnar (162) 1

na mavto v Konjice. Krojač ali čevljar ima prednost. Pogoje pove Matevž Kavčič, pošta Marija-Pletrovič.

Učenca (163) 3-1

jednega ali dva, ne pod 16 let, dobrih starišev, sprejme v uk

Miha Kalan, mizaraki mojster v Celji.

Naznanilo in priporočilo

Uljudno naznanjam, da sem prevzel gostilno „pri Kralji“ v Gaberjih poleg Celja.

Stregel bom vedno s pravimi pristnimi vini, dobro kuhinjo in vrlo postrežbo.

Priporočam se v obilni obisk mestjanov, kakor deželanov. Z velespoštovanjem

Jakob Omladič,
oštir. (164) 1

Hiša

v Celji, Šolska ulica, z mizarako delavnico je na prodaj zavolj prenehanja izvrševanja mizarake obrti. Več iz prijaznosti pri upravnistvu. (161) 3-1

V najem se odda

stanovanje z 2 sobama, kletjo, kuhinjo, jedilno shrambo in lepim vrtom; vse v najboljšem stanju na Logu nasproti Sevnice. — Ugodne pogoje stavi I. Gospodarič, mlinar, na Logu, pošta Radna. (156) 3-2

Učenec (100) 5-5

14 do 16 let star, trdne postave in s primernim prednikom, vsprejme se v prodajalnico z mešanim blagom. Več pove Ivan Razboršek v Šmartnem pri Litiji.

Lepa kočija

s štirimi sedeži in stranicami iz stekla se blizo Celja prav po ceni prodaja. — Lastnik se izve pri upravnistvu „Domovine“ v Celji. (132) 3-2

I. C. Juvančič

posestnik vinogradov na Bizeljskem in vinska zaloga v Šiški pri Ljubljani

priporoča svojo veliko zalogo mnogovrstnega vina:

Črno istrsko	gld. 13—18
„ „ sladko	20—22
Belo „	18—20
„ najbolje	21—22
Stara hrvaška vina	20—26.

Poskušnje samo od 56 / više.

➡ Za pristno vino se garantira ➡
v vsakem obziru. (102) 5-4

KAROL DORN

urar (153) 3-2

Celje, Rotovške ulice (Rathaus-Gasse) 16

priporoča svojo veliko zalogo srebrnih in nikelnastih žepnih ur, kakor tudi velik izbor vsakršnih stenskih ur. — Popravlja tudi vsa v to stroko spadajoča popravila z dveletno garancijo. Delo solidno in ceno.

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko: Dunaj, I., Giselstrasse 1, v družbeni hiši.
Filijala za Ogersko: Budimpešta, Franca-Jozefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1893 k. 131,435.657—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1893 23,942.149—
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) 287,452.809—
Med letom 1893 je bilo od družbe izdanih 9633 polic v znesku 73,023.675—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 4 pri GVIDONU ZESCHKO-tu. (148) 12-2

Josip Lorberjeva

livarna železa in kovin in apreturna delavnica

v Žalcu pri Celji

izdeluje in popravlja različne, posebno pa kmetijske stroje, vliiva iz železa in kovin (vsakateri zmesi) vse predmete za žage, mlino in druge potrebe; napravlja cele transmisije po najnovejših sistemih itd. Posebno pa priporoča svoje travniške brane, katere do sedaj v praktični rabljivosti in nizki ceni (mala brana stane samo 26 gld. in velika 32 gld.), še noben izdelek te vrste ni prekosil. (144) 6-2

JOSIP HOČEVAR

v Celji, Graške ulice 19

priporoča čast. duhovnistvu in slav. občinstvu

svojo veliko zalogo

storjenih oblek za gospode in dečke

ter najfinejše štofe

od angleških in brnskih tvrdk i. t. d. za jesenski in zimski čas.

Vsako naročilo zgotovi se solidno in takoj!

➡ Vse po najnižji ceni. ➡

(151) 5-2

Popolna razprodaja

zaradi opustitve trgovine.

Moric Rauch

steklar v Celji, Rotovške ulice priporoča svojo največjo zalogo vsakovrstnih steklenih in porcelanskih posod za gostilne, kavarne in dom, kakor tudi drugih steklenih izdelkov. Zalogo vsakovrstnih najfinejših oljnatih barv. Največjo izber zreal in podob vseh velikosti v okvirjih in brez njih.

Posebno pa opozarja slav. občinstvo na veliko zalogo vsakovrstnih najnovejših

svetilnic za gostilne

z izredno svetlobno jakostjo, kakor tudi od pripravljenih do najkrasnejših namiznih in visečih svetilnic po najnižjih cenah.

Priporoča se tudi za vsakovrstna steklarska dela pri novih stavbah in vsprejema vse v njegovo stroko spadajoče poprave ter jih izvršuje solidno, točno in ceno. (134) 5-3

Jožef Guček

krojaški mojster v Celji

poprej v Gosposki ulici št. 12, od prvega aprila t. l. v Rotovski ulici št. 8.

Priporoča se za izdelovanje vsakršne obleke za gospode in dečke.

Velika zaloga vsakršnega blaga, kakor tudi vsakršnega perila in spodnje obleke. (58) 10-7

Cene nizke, delo solidno in trajno ter hitra postrežba.

Zaloga narejene obleke za gospe

KAROL ROESSNER

Rotovške ulice (Rathausgasse) št. 4

Priporočam veliko izber modernih zimskih plaščev, ogrinjač, dežnih plaščev, zimskih žaket in jopičev, zimskih kaps in zavijal, lepo izber flanelastih in barhentalstih bluz, kakor tudi Cassan-oblek in zimskih plaščkov in oblačil za prav male otroke, po najnižjih cenah.

Tudi vsprejemam naročila po meri za vsakovrstne ženske obleke.

Za blagovoljni obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem

Karol Roessner

(34) 9-5 izdelovalec ženskih oblek

JAK HELLER

posredovalna trgovina za hmelj

v Žatecu (Saaz) na Češkem

v lastni hiši št. 233—234. (ustanov. 1860.)

Ob ustopivši hmeljevi dobi se priporočam p. n. gospodom pridelovalcem hmelja v Savinjski dolini za posredno prodajo njihovega hmelja na trgu v Žatecu, in smejo biti zagotovljeni najsolidnejše postrežbe. (117) 20-8